

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Chodov, Školní 697, okres Sokolov

Školní 697, 357 35 Chodov

Identifikátor školy: 600 072 983

Zřizovatel: Město Chodov, Komenského 1077, 357 35 Chodov

Školský úřad Sokolov, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov

Termín konání orientační inspekce: 3. – 9. února 2000

Čj.	052 32/00–2454
Signatura	oe3ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

1. stupeň - český jazyk

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací provedených v hodinách českého jazyka ve třídách prvního až pátého ročníku. Dále byly namátkově sledovány sešity žáků, kontrolní práce, notýsky a žákovské knížky. Zdrojem informací byly také rozhovory s učitelkami, ředitelem školy a jeho zástupkyní.

Výuka probíhala v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Obsah učiva ve sledovaných hodinách korespondoval s předloženými tematickými plány. Některé tematické plány však byly formální, obsahovaly pouze odkaz na členění učiva v učebnicích. Časová dotace předmětu odpovídala učebnímu plánu uváděného vzdělávacího programu. Úkoly byly žákům zadávány v přiměřeném rozsahu s ohledem na složení jednotlivých tříd.

Z patnácti vyučujících bylo s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí sedm. Dále výuku zajišťují dvě učitelky s aprobací pro druhý stupeň, pět absolventů střední pedagogické školy. Jedna vyučující bude v letošním roce končit studium na pedagogické fakultě. V hodinách se pozitivně projevil zájem některých učitelek o nové trendy v oblasti vzdělávání mladších žáků.

Učebny jsou pro výuku vhodné, některé jsou zařízené inovovaným nábytkem. Kromě učebnic a pracovních sešitů byly v hodinách využívány i další pomůcky, které si z větší části připravovali vyučující sami. Jednalo se o různý obrazový materiál, pracovní listy apod. Ve většině sledovaných hodin byly pomůcky využívány funkčně a účelně. Velká pozornost je ze strany učitelek věnována také přípravě tabule. V rámci výuky čtení měli žáci k dispozici soubory pro mimočítankovou četbu. Školní knihovna obsahuje spíše starší vydání knih. Naučnou literaturu a encyklopedie čerpají žáci a vyučující především z vlastních zdrojů.

Upravené třídy poskytovaly žákům příjemné pracovní prostředí. V některých učebnách byly netradičně uspořádané lavice. Ve vysoce efektivních hodinách byly využity různé organizační formy práce, po činnostech náročných na soustředění následovalo uvolnění, což udržovalo aktivitu žáků. Naopak v méně efektivních hodinách nebyly zcela dodrženy psychohygienické zásady. Chyběly v nich odpočinkové činnosti a relaxace. To se projevilo únavou žáků a menší mírou jejich soustředění. Přestávky trávili žáci většinou ve třídách, v některých jsou zřízeny a žáky využívány relaxační koutky. Sestavení rozvrhu respektuje psychohygienické zásady.

Vkusnou výzdobu tvoří především výtvarné práce žáků, obrazový materiál k výuce a květiny.

Sledované hodiny byly rozdílně připravené i provedené. Všechny měly jasně stanovený cíl i obsah a svým pojetím odpovídaly charakteru práce se žáky mladšího školního věku. V efektivních hodinách se střídaly rozmanité činnosti, byly využívány herní prvky, mezipředmětové vztahy, zařazována nápaditá motivace, žáci byli zapojováni do vyvozování učiva. V hodinách byl patrný i individuální přístup, vyučující rozlišovali úkoly pro rychlejší a aktivnější, zvýšenou péči věnovali také pomalejším. Žáci měli prostor pro uplatnění vlastní iniciativy a o předkládané učivo projevovali zájem. V méně efektivních hodinách převažovalo organizování žáků a výklad učitele, dlouhé pracovní jednotky byly náročné na soustředění a pozornost.

Vstupní motivace většiny hodin byla vynikající, některé hodiny začínaly písničkou, což vytvářelo ve třídách příjemnou pracovní atmosféru. Učitelky průběžně ověřovaly pochopení

učiva, velkou pozornost věnovaly čtení s porozuměním a správným návykům při psaní. V efektivních hodinách byli žáci často chváleni a povzbuzováni za snahu a pokrok. V méně efektivních hodinách převažoval mluvní projev učitelky, ke slovu se dostávali spíše žáci bystří a pohotoví, zatímco pomalejší a váhavější zůstávali pasivní.

Pozornost byla věnována také práci s chybou. K uvědomování chyb byli žáci vedeni většinou taktně a citlivě. Písemnosti žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Ve třídách byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra, komunikace učitelek se žáky je nekonfliktní a bezproblémová.

Plánování je přes drobné nedostatky ve zpracování některých tematických plánů na dobré úrovni, stejně tak příprava výuky. Personální podmínky jsou dobré, psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné, materiální vybavení je na průměrné úrovni. Organizování výuky, motivování, způsob hodnocení žáků i úroveň vzájemné komunikace jsou s ohledem na převažující pozitiva na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání v prvních až pátých ročnících v předmětu český jazyk je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2. stupeň - matematika

Tradičně obávaný předmět je vyučován v souladu se zvoleným učebním programem, jak co do týdenní hodinové dotace, tak také co do obsahu učiva v jednotlivých ročnících druhého stupně. Časové rozvržení učiva respektuje náročnost probíraných tematických celků, stávající učební plán poskytuje navíc dostatek prostoru pro důkladné procvičení náročnějších partií a případné zvolnění tempa výkladu učiva. Hospitované hodiny byly zodpovědně připraveny, měly promyšlený průběh, obě vyučující zohledňovaly převažující úroveň schopností a možností žáků jednotlivých tříd.

Výuku v hospitovaných hodinách zajišťovaly dvě zkušené vyučující, obě bez požadované odborné způsobilosti, s kvalifikací pro výuku na prvním stupni. Díky jejich pedagogické erudici, zodpovědnému přístupu ke své práci a trvalému zájmu o co nejlepší výsledky svěřených tříd je úroveň předmětu celkově velmi solidní (měřeno samozřejmě s ohledem na specifické podmínky školy a především na spíše podprůměrný žakovský potenciál). Nicméně vzhledem k důležitosti matematiky pro zájemce o studium na výběrové střední škole a navíc obecné náročnosti tohoto předmětu z pohledu všech žáků, je do budoucna plná odborná i pedagogická způsobilost všech vyučujících matematiky nesporně žádoucí.

Materiální podmínky výuky jsou momentálně na standardní úrovni, pokud se týká učebnic, názorných pomůcek a didaktické techniky, aktuálním požadavkem je doplnění učitelské odborné knihovny o kvalitní sbírky úloh. Výuka probíhá v běžných učebnách, jejichž estetická úroveň je celkově velmi dobrá. Zařazení matematiky do rozvrhu je optimální, velkou většinou mimo závěrečné hodiny dopolední výuky (výjimečně ještě pátou vyučovací hodinu), psychohygienické zásady jsou respektovány také v samotném průběhu vyučovacích hodin.

Z metodického hlediska byla základem všech hospitovaných hodin frontální forma výuky se snahou po aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Společným pozitivním rysem byla rovněž snaha o maximální srozumitelnost výkladu a praktické pojetí učiva mj. vhodnou skladbou, stupňovanou náročností a četností úloh. S ohledem na vzpomínané většinou spíše podprůměrné dispozice žáků bylo důkladné procvičování probíraného učiva, stejně jako poněkud volnější pracovní tempo, zcela na místě. Obě vyučující dbají na důkladné zvládnutí základního učiva, snaží se uplatňovat zásadu pozitivní motivace, rozhodně častěji žáky chválí, než-li naopak. V nižších ročnících je využíváno přirozené hravosti a soutěživosti žáků. V hodnocení tradičně převažuje písemné zkoušení (časově rovnoměrně rozložené), četnost

známek je dostatečná a garantuje objektivnost výsledné klasifikace na vysvědčení.

Odpovídající pozornost je ze strany vyučujících věnována jak předepsaným čtvrtletním písemným pracím, tak úrovni žákovských sešitů po formální i obsahové stránce. Potvrzuje se, že ne všichni žáci se dokáží úspěšně vyrovnat s požadavky jednak na přehledné členění svých školních poznámek (minimálně zaznamenávat témata jednotlivých hodin), jednak na myšlenkovou i formální přesnost zápisů řešení úloh a matematických zápisů obecně.

Hospitované hodiny charakterizoval oboustranně vstřícný a přátelský způsob komunikace, bez újmy na potřebnou náročnost a pracovní efektivitu, takže i průměrně nadaní žáci mohli absolvovat vyučovací hodiny bez nežádoucího stresu.

S ohledem na možnosti a podmínky výuky (především objektivně nižší ambice žáků) je kvalita vzdělávání v matematice velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy je zpracována na základě rozboru podmínek (materiálních a personálních), které jsou zcela specifické, především složením žactva (většinou pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí). Stanovené cíle jsou v praxi uskutečňovány a realizace plánovaných úkolů je průběžně kontrolována a analyzována.

Hlavní úkoly školy jsou obsaženy v ročním plánu, který vychází z analýzy minulého období. Stručně jsou vytyčeny obecné cíle v činnosti školy od organizačního uspořádání přes samotný proces výchovy a vzdělávání až po materiální vybavení. Úkoly jsou pak rozpracovány do měsíčních plánů a doplněny o jmenovité určení odpovědnosti.

Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola. Pro dodržení sledu výuky v průběhu školního roku jsou zpracovány tematické plány schválené ředitelem školy.

Nabídka individuálních vzdělávacích aktivit vychází ze zájmu žáků, personálních a materiálních podmínek školy.

Dlouhodobé cíle vyplývající z předložených dokumentů umožňují řediteli školy přehledné plánování průběhu stávajícího školního roku. Plánování je koncepční, stanovené cíle odpovídají podmínkám školy i požadavkům vzdělávacího programu. Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a dvě zástupkyně. Základní organizační normou je vnitřní řád, který obsahuje povinnosti jednotlivých zaměstnanců školy. Hlavním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se koná pětkrát do roka. Na prvním stupni jsou ustanovena metodická sdružení po ročnících, na druhém stupni jsou určeni garanti pro předměty. Vedení školy jedenkrát do měsíce nebo podle potřeby svolává schůzky, kde se průběžně projednává organizace a provoz školy.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, kontrolovány byly třídní knihy v navštívených třídách, katalogové listy a třídní výkazy ve všech třídách prvního stupně, rozvrh hodin, řád školy a zápisy z pedagogických rad. Písemnosti jsou vedeny v souladu se školskými předpisy a mají dobrou vypovídací hodnotu. Drobné formální nedostatky byly během inspekce odstraněny.

Pracovníci školy mají přístup ke všem potřebným informacím, jejich přenos je zajištěn prostřednictvím vývěsek ve sborovně, formou každodenního osobního kontaktu a pravidelnými pedagogickými radami. Pro informaci zákonných zástupců žáků jsou pořádány dvakrát do roka třídní schůzky a dále mají rodiče možnost kdykoliv navštívit školu po dohodě s učitelem nebo vedením školy. K řešení problémových situací jsou rodiče vždy zváni do školy k osobnímu jednání. Velkým problémem v této škole je absence žáků. Z tohoto důvodu škola úzce spolupracuje s odborem sociálních věcí MěÚ a případně s policií.

Organizace je přehledná a funkční; povinná dokumentace je vedena v souladu se školskými předpisy. Systém přenosu informací zajišťuje bezproblémový provoz školy.

Oblast organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Styl řízení je založen na pozitivní komunikaci a demokratickém přístupu vedení školy k zaměstnancům.

Ředitel školy vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání všech vyučujících, umožňuje jim účast na akcích pořádaných vzdělávacími institucemi v okrese i mimo něj. Učitelům bez odborné způsobilosti zajišťuje ukázkové hodiny, odběr odborné literatury. Ze vzdělávacích akcí jsou na poradách přenášeny informace o nových směrech ve výchovně vzdělávací činnosti. Další vzdělávací aktivity ponechává ředitel na iniciativě vyučujících. V současné době dokončují dálkové studium učitelství pro první stupeň na pedagogické fakultě tři učitelky. Dalším motivujícím faktorem je výše osobního příplatku na základě vyhodnocení práce učitelů nad rámec povinností.

Oblast vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má kontrolní činnost rámcově zpracovanou v ročním plánu, dále ji pak konkrétně zpracovává do jednotlivých měsíců, kde jsou zahrnuty hospitační činnost i kontrola ostatních úseků ve škole. Kontroly v jednotlivých oblastech jsou rozděleny mezi ředitele a dvě zástupkyně v rámci stanovených kompetencí. Podle potřeby jsou pořádány schůzky vedení školy, kde jsou kromě otázek týkajících se provozu školy, prodiskutovány závěry z kontrol a popřípadě opatření k odstranění nedostatků. O těchto schůzkách jsou vedeny stručné zápisy. Hospitační činnost vedení školy je dostatečná spíše na druhém stupni; na prvním stupni je tato činnost málo četná. Z hospitací jsou pořizovány zápisy a závěry jsou vždy projednány s kontrolovanými pracovníky. Zobecněné nedostatky jsou projednávány na pracovních poradách.

Pro hodnocení pracovníků školy předložil ředitel písemně zpracovaná kritéria, s kterými byli všichni pracovníci prokazatelně seznámeni (obsaženy ve vnitřním řádu školy).

Pro kontrolu vyučovacích výsledků žáků si škola sestavuje prověřovací práce z českého jazyka, matematiky a německého jazyka. Výsledky prověrek slouží vedení školy a vyučujícím k zjištění nedostatků v probraném učivu a k vyvození nápravy.

Vedení školy si pro každé pololetí sestavuje tabulku úspěšnosti a prospěchu, ze které vyplývá, že v prvním pololetí školního roku 1999/2000 došlo k výraznému poklesu neprospívajících žáků na obou stupních (polovina stavu ve srovnání s loňským rokem).

Kontrolní mechanismy plní dostatečně svůj účel, na prvním stupni je nízká četnost hospitační činnosti.

Celkově je tato oblast hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Práce ředitele školy je koncepční, založená na účelném plánování i organizování. Způsob vedení pedagogických pracovníků i kontrola většiny oblastí činnosti školy jsou velmi dobré, s tím koresponduje i zjištěná spíše nadprůměrná úroveň výuky.

Celkově je řízení školy ve sledovaných oblastech hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 97/99 ze dne 13. ledna 1998;
- vzdělávací program Základní škola č. j. 16 847/96-2;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99;
- plán práce školy na školní rok 1999/2000;
- plán kontrolní činnosti vedení školy na školní rok 1999/2000;
- záznamy z hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 1999/2000;
- tematické plány sledovaných předmětů;
- povinná dokumentace podle § 38a, odst. 1, písm. b, d, e zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, v platném znění;
- písemnosti žáků k českému jazyku na prvním stupni.

ZÁVĚR

Na základě posouzení sledovaných činností školy byla vymezena výrazná

pozitiva

- velmi pěkné pracovní prostředí, vkusná výzdoba
- příprava a organizace většiny hodin
- připravené tabule k výuce

negativa

- nízká odborná a pedagogická způsobilost učitelů sledovaných předmětů
- nízká četnost hospitační činnosti vedení školy na prvním stupni

Inspekce sledovala výuku českého jazyka na prvním stupni a matematiky na druhém stupni. Kvalita vzdělávání v těchto oblastech je celkově velmi dobrá. V řízení školy převažují pozitiva a je hodnoceno jako nadprůměrné.

Finanční prostředky čerpané ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch zlepšování podmínek výuky.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Rájová	A. Rájová v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Šafránek	J. Šafránek v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Vrátníková	M. Vrátníková v. r.

V Karlových Varech dne 24. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. února 2000

Razítko

Ředitel školy	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Milan Kovářik	M. Kovářik v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	Nedodržíje, nečerpá účelně, efektivně
------------------------	---------------------------------------

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	13. března 2000	46/00
Zřizovatel	13. března 2000	47/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány